

nastalo znechucení a ochotníci přestali hrát. Div. dění města v 1. pol. 19. stol. popsal ve svých memoárech lékárník Josef Kra- mář (1814-1895).

Zcela výjimečný charakter měl ochotnický spolek ve Vysokém nad Jizerou, který se ustavil v roce 1836 na jakési družstevně podnikatelské základně. Ochotníci tu hrávali na díly, dělali si mezi sebou zisk z představení (pokud ovšem nehráli pro dobročinný účel). Divadlo bylo majetkem zakládajících členů, kteří je vybudovali, a majetková práva se přenášela i na jejich potomky. Herci, kteří k spolku přistoupili později, musili vždy odevzdat něco ze svých příjmů zakladatelům. Zakladatelé, skupina místních řemeslníků, živnostníků a inteligence, byli tedy divadelními podnikateli. Na podobném principu byly v některých obcích organizovány i tradiční lidové velikonoční hry.

František Černý, DČD II, s. 296.

Dne 5. dubna 1837

Jest neděle. Sedíme v divadle vysockém... Hudba přestala, zvoneček zazněl a opona se vyhrnula. Němě ticho se způsobilo mezi diváky. Musím aspoň říci, co se hrálo. Byl hrán kus Klicperův v pěti dějstvích pod názvem Loupež. Zkrátka abych úsudek pronesl, neučinili všickni herci zadost. Někdo by byl hrál, neměl nazepamět. Jiný uměl nazepamět, a neuměl to prodat... Herci pro pláč dětí neslyšeli náporvědu. Diváci se mrzeli s komendanty a komendanti s diváky. Vtom bylo čtvrté jednání. Náporvědoi nevědomky dohořela svíčka a druhou zvrátil loupežník. Bylo tma, přestala komedie, lid bubla, šramotil...

Z deníku Venceslava Metelský.

Div. zařízení koupilo 1850 město, zaplatilo pohledávky a stalo se jeho vlastníkem. Činnost obnovil místní kaplan spisovatel Jos. Al. Kouble (1825-1886, autor epigramů, humoristické literatury a her pro děti, ve V. působil 1859-1870. Reálným modelem pro postavu mladého vlasteneckého kaplana z Vysokého v Raisových Zapadlých vlastencích). Sestavil a vedl opět dobrý soubor, též představení pro děti a mládež. Podnítil 1861 zal. Zpěváckého spolku

PODIVNÁ ZÁPŘEŽ ■ Ve vysockém muzeu je zájmový snímek, který reproducujeme. Podivná společnost zaplašená do poštovního vozu tam hraje svou tragikomedii. Když uprostřed první světové války museli na frontu i koně, došlo také na toho, kteří tahával vůz vysocké pošty. Poštmař Karel Schröter s tím samozřejmě nesouhlasil, ale nic naplat. I nechal zhotovit tuto fotografii a poslal ji s ironickým komentářem na c. k. nadřízený úřad, že mu pří nic jiného nezbývá. Vede člen jeho rodiny je první vpravo Růžena Nasková, pozdější národní umělkyně Národního divadla. Patřila také do příbuzenstva rodiny pana poštmaře.

883 / Podivná záprěž. Dobový obrázek z vysockého muzea.

Krakonoš. 1871 zal. SDO Přemysl, začaly se hrát ve větší míře opery a operety. 1880 zřízeno nové jeviště, v. Brzobohatý z Liberce. 1876 velké oslavy 100 let div. činnosti. 1882 se Přemysl spojil se Zpěváckým spolkem Krakonoš v Pěvecko-DJ Krakonoš. V nové radnici pořízeno nové jeviště. Pro ně opona Jana Falky (Založení města), později v divadle, viz s. 20. V letech 1884-1886

884 / Komedie vo dvou kupcích a Židoj Šilokoj, režie M. Hejralová, 1984.

dramatizace Verneova románu Cesta kolem světa, vysocké divadlo proslavila po celých Čechách. Ještě 1907 se hrála 19x, 1913-1914 11x a několikrát 1926. Zajízděli do okolních měst a zvali k hostování jiné soubory. Na poč. 20. stol. jako výtvarník přiležitostně ak. mal. K. V. Muttich. Do 1924 se hrálo v radnici. 1925 otevřeno samostatné divadlo, majitel Pěvecko-DJ Krakonoš. Obnovena bohatá činnost včetně LD. 1936 oslavy 150. výročí ODi. 1944 120 členů.

Od 1948 Krakonoš začleněn jako DS OB. Do 1961 nejhranější hry Cesta kolem světa 64x, Strakonický dudák 18x, Lucerna 14x, Žižkova smrt. Vedle insc. uvedených na KDP např. 1982 Sen o křídouce (K. Svoboda), 1984 A jitro jsou zde tichá, 1985 Fuente Ovejuna, 1986 Strakonický dudák, r. jh. Karel Palouš, Realisticke divadlo Praha, 1990 Betlémská hvězda. Mimořádný ohlas v 80. a 90. letech 20. stol. insc. podkrkonošských sousedských her (mj. v úpravách J. Kopeckého a r. K. Palouše). 1983 Komedie vo dvou kupcích a Židoj Šilokoj, 1986 Nová komedie o Libuši a dívce vojně, 1990 Betlémská hvězda (Komedie o hvězdě), 1992 Komedie o umučení. Hrány též na zájezdech. (Zájezd do NSR a Holandska uprostřed 80. let zakázán odborem kultury KNV v Hradci Králové proto, že v souboru byly manželské páry a věřící lidé. Neúčast se pořadatelům zdůvodnila tím, že v souboru vypukla žloutenka.) Od 1991 opět DJ Krakonoš. 1996 velké oslavy dvou set let ochotnického divadla v místě.

885 / Inszenace k 200. výročí ochotnického divadla ve Vysokém. Vodsezálek, Kopecký: Nová komedie o Libuši, 1986, režie Pavel Hora, 1986.